

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Litresits Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Litresits Andrásügyvéd) által képviselt dr. felperes neve(felperes címe.) felperesnek, a Balsai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, levelezési cím: fél címe., ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve(I.rendű alperes címe) I. rendű és a II.rendű alperes neve(II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. július 29. napján meghozott 25.P.22.764/2015/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és kötelezi az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett www....hu <<http://www....hu>> honlapon a 2015. május 13. napján „... volt emberét pénzeli ...” címmel megjelent cikkel azonos helyen és betűszedéssel 5 napon belül legalább 30 napig, de mindaddig, amíg az eredeti közlemény is hozzáférhető, tegye közzé a <<http://...hu/.../>> link alá az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás”

A 2015. május 13-án „... volt emberét pénzeli ...” címmel megjelent cikkünkben valós tény hamis színben tüntettünk fel, amikor azt a látszatot keltettük, hogy ... egykori miniszterrel dolgozott együtt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a cikkben említett ... és az egykori miniszter nem azonos személyek.”

A bíróság a felperes által a II. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 12.700 (Tizenkétezer-hétszáz) forintra leszállítja.

A felperes által az államnak fizetendő le nem rótt kereseti illeték összegét 24.000 (Huszonnégyezer) forintra leszállítja, és kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 12.000 (Tizenkétezer) forint kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest és a II. rendű alperest, hogy külön felhívásra az államnak fizessenek meg 24.000 (Huszonnégyezer) – 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ezt meghaladó másodfokú perköltségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű alperes a I.rendű alperes neveaz üzemeltetésébe tartozó www....hu <<http://www....hu>> portálon 2015. május 13. napján az alábbi cikket közölte „... volt emberét pénzeli ...” címmel, melynek, első vastagon szedett bekezdése un. „leadje” azt tartalmazza, hogy: „Újabb ...-közeli személynek biztosít jól fizető állást a ...i Önkormányzat – derítette ki a ... felperes neveügyvéd az ...i Civil Ház tagintézmény – vezetője, havi 340.000 forint illetményért tevékenykedik. ... korábban számos jelentős pozíciót töltött be, főleg a szocialisták holdudvarában. Együtt dolgozott ...sal és a ... brókerbotrányának egyik vádlottjával, ...sal is.

A cikk következő bekezdésében az szerepel, hogy „Emellett tanácsadó volt a ...hez köthető ... Rt.-nél, majd 2005-ben ... miniszterelnöksége alatt az ... Alapjának igazgatója volt. A kormányváltás után 2012-ben a ... Bizottságába protezsálta be a szintén ...-hez köthető ... Alapítvány – jegyezte meg a lap”.

A felperes jogász végzettségű, azonban nem ügyvéd és korábban a ... Zrt.-nél munkavállalóként dolgozott, miniszterelnöksége idején az ... Alapjának igazgatója volt.

2015. június 12. napján a felperes sajtó-helyreigazítási kérelmet juttatott el az I. rendű alpereshez, a május 13. napján megjelent fenti cikkel kapcsolatban, melyben az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét kérte: a „... volt emberét pénzeli ...” című cikkünk alábbi állításai nem feleltek meg a valóságnak: A cikk címében valótlanul állítottuk azt, hogy felperes neve... ... embere volt, ezzel szemben a valóság az, hogy felperes nevea ... Zrt. munkavállalója volt.

Valótlanul állítottuk, hogy felperes neveügyvéd.

Cikkünk valós tényeket hamis színben tüntetett fel, amikor azt a látszatot keltette, hogy ... egykori miniszterrel dolgozott együtt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a cikkben említett ... és az egykori szintén ... nevű miniszter nem azonos személyek.

A ... Alapítvány felperes nevet nem beprotezsálta, hanem a ... Zrt. kisebbségi tulajdonosaként jelölte a ... Zrt. Felügyelő Bizottságába, ezt követően a közgyűlés taggá választotta.”

Az I. rendű alperes a felperes sajtó-helyreigazítási kérelmének nem tett eleget.

A felperes az elsőfokú eljárás során megváltoztatott kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 napon belül a www....hu <<http://www....hu>> internetes portálon az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére, legalább 30 napig, de mindaddig, amíg az eredeti közlemény is hozzáférhető volt, a 2015. május 13. napján a ...: „... volt emberét pénzeli ...” címmel megjelent médiatartalomra mutató <<http://....hu/...>> link alá az eredeti közzétételhez hasonló módon és terjedelemben.

„Online felületünkön 2015. május 13. napján megjelent „... volt emberét pénzeli ...” című cikkünk alábbi állításai nem feleltek meg a valóságnak. A cikk címében valótlanul állítottuk azt, hogy felperes neve... ... embere volt, ezzel szemben a valóság az, hogy felperes nevea ... Zrt. munkavállalója volt. Valótlanul állítottuk, hogy felperes neveügyvéd. Cikkünk valós tényeket hamis színben tüntetett fel, amikor azt a látszatot keltette, hogy felperes neve, ... egykori miniszterrel dolgozott együtt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a cikkben említett ... és az egykori miniszter nem azonos személyek.” Kérte továbbá a II. rendű alperesnek a perköltségeiben történő marasztalását.

Kereseti kérelmének alátámasztására az 1952. évi III. törvény (későbbiekben: Pp.) 342. és 343. §-ra

a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (későbbiekben: Smtv.) 12. §-ra hivatkozással azzal érvelt, hogy az alperesek által megjelentetett internetes sajtótermék a felperesre nézve valótlan tényállításokat tartalmaz, amikor a cikk már a címében ... volt embereként utal a felperes személyére és ügyvédként jelöli meg, és olyan kitételt is tartalmaz, hogy együtt dolgozott ...sal, mellyel szemben a felperes soha nem volt embere, és nem volt ügyvéd. A cikk továbbá azt a hamis látszatot kelti, hogy ...sal, az egykori miniszterrel dolgozott együtt a felperes, ezzel szemben a valóság az, hogy a ... Zrt. volt műszaki igazgatóját is ...nak hívják és munkakapcsolat a felperest nem a volt miniszterhez fűzte. Előadta, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján az alperesek által közölt cikk az ő személyére nézve méltatlan kitételeket tartalmaz és alkalmas arra, hogy a személyiségi jogait sértse.

Az elsőfokú eljárásban benyújtott ellenkérelmükben az alperesek a felperes kereseti kérelmének az elutasítását kérték a PK 13. számú polgári kollégiumi állásfoglalásra hivatkozással. Kiemelték ennek kapcsán, hogy helyreigazítást az kérhet, akinek a személyére nézve megjelölésével vagy felismerhető módon utal a közlemény. Álláspontjuk szerint sem beazonosítható, sem közvetett módon nem ismerhető fel ebből a közleményből a felperes, ezért nem is terjeszthet elő alapos sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet. Egyebekben is a felperes által hivatkozott cikk **...ról** és **...ról** szól, ők a közlemény szereplői. Érvként hozták fel azt is, hogy a felperes maga állította, miszerint a ... Zrt. munkavállalója volt, az ... Zrt. egyedüli részvényese, a ... Zrt. tulajdonosa pedig az ... Zrt, ezért nem volt túlzás, illetőleg elfogadhatatlan a részükről a cikk címében közölt megfogalmazás. Nem voltak le okszerűtlen következtetést az irányadó kúriai gyakorlat szerint sem, ezért a felperes sajtó-helyreigazítási kérelme nem lehet alapos. Ugyanis véleménynyilvánítás, értéktétele és bírálat nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát. A PK 12. számú állásfoglalásra hivatkozva, a felperes mint ügyvéd kitételről előadták, hogy lényegtelen pontatlanság, ezért nem szorul helyreigazításra. Állították, hogy a cikk nem keltette azt a látszatot, hogy a felperes az egykori miniszterrel dolgozott volna, mivel ... neve mellett nem került feltüntetésre, hogy a volt miniszter.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét teljes egészében elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket. Határozata indokolásában a Pp. 206. § (1) bekezdése, 164. § (1) bekezdése, a 163. § (2) bekezdése, valamint a felperes által is hivatkozott Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján hozta meg döntését. Mindenek előtt az alpereseknek a felperes keresetességi jogának a hiányát állító érdemi védekezéséről foglalt állást a PK 13. számú kollégiumi állásfoglalásra is figyelemmel, megállapítva, hogy a felperesnek eljárásjogi lehetősége volt a bíróság előtti igényérvényesítésre. A felperes által benyújtott kereset érdemi vizsgálatát illetően a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára utalással kiemelte, hogy a sajtó-helyreigazítási igény elbírálásánál a közlemény egészét kell vizsgálni. Annak nem a formális megjelenését, hanem a valóságtartalmát kell szem előtt tartani, az egymással összetartozó részeket pedig összefüggésükben kell vizsgálni és figyelemmel kell lenni az általános társadalmi közfelfogásra is. Egyes kifejezéseket nem lehet kiemelni, elszigetelten vizsgálni, a szöveggörnyezetet összességében kell értékelni, továbbá az ún. átlagolvasó szemszögéből kell megközelíteni. Az elsőfokú bíróság mindenek előtt azt vizsgálta, hogy a felperes keresetében sérelmezett és az alperesi online felületen megjelenő médiatartalom mely kitételei tekinthetők tényállításnak és melyek véleménynek. A kettő közötti elhatárolás kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tényközlés objektíven ellenőrizhető körülményekre vonatkozik, valóságtartalmának megítélése nem mérlegelés, szubjektív értéktétele következménye, hanem elfogadott tudományos következtetésen alapszik. Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a támadott cikk címében közölt tartalom, miszerint „... volt emberét pénzeli ...” következtetésnek, véleménynek tekintendő, míg a többi keresettel támadott közlés tényállításként értékelhető. Ami a

cikk címét illeti, nevezetesen, hogy „... volt embere” az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem okszerűtlen következtetés, hiszen a ... Zrt. tulajdonosa a ... által tulajdonolt egyszemélyes részvénytársaság, ezért nem volt helye e vonatkozásban a sajtó-helyreigazításnak. A PK 12. számú állásfoglalásra utalással jelentéktelen részletnek, helyreigazításra nem szoruló közlésnek találta a felperes neveüggyvéd kitélt, arra is figyelemmel, hogy nem vitásan jogász végzettséggel rendelkezik. Míg a harmadik, a ...sal való együtt dolgozás vonatkozásában rögzítette, hogy a cikk nyilvánvalóan nem a ... Zrt.-nél korábban dolgozó személyre, hanem a volt miniszterre utal, de ezen tévedést tartalmazó közlés csupán közömbös részlet a cikk egészéhez képest, így nem ad alapot a helyreigazításra. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján – pervesztességére tekintettel – a felperest kötelezte az alperesek perrel felmerült költségeinek, valamint az illetékfeljegyzési jogos ügyben a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetéknek a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával, a módosított kereseti kérelmének történő teljes helyt adást kért. A másodfokú tárgyaláson a „felperes neveüggyvéd” kitéttel kapcsolatban visszavonta a fellebbezését. A perköltségek körében 204.560 forint elsőfokú ügyvédi és közjegyzői munkadíj megfizetésére, míg a másodfokú eljárásban további bruttó 76.200 forint megfizetésére kérte a II. rendű alperes kötelezését. Utalt a PK 14., valamint a PK 12. számú polgári kollégiumi állásfoglalásokra, arra, hogy a ... Zrt. munkavállalója volt, nem pedig személyesené. Iratellenesnek találta az elsőfokú bíróság ítéletének 5. oldal 6. bekezdését, ami a „... volt embere” kifejezést tartalmazza, hiszen az általa keresettel támadott cikk tényleges címe az, hogy „... volt emberét pénzeli ...” és teljesen nyilvánvaló az átlagolvasó szempontjából, hogy mit jelent a „pénzeli” kifejezés, továbbá, hogy ... emberének lett minősítve, ami semmiképpen sem egy pozitív tartalmú sajtóközlemény. Nem beszélve arról, hogy a cikk „leadje” – első vastagon szedett bekezdése – kizárólag az ő személyére vonatkozik. Különösen sérelmesnek találta a ... embere, ... tanácsadója volt kitélt, hiszen életében közvetlenül személyesen a politikussal csak két alkalommal találkozott. Egyébként pedig jelenlegi munkakörében, a ...i Civil Ház vezetői pozíciójában, – ahol egyesületekkel, civil szervezetekkel kell kooperálnia, együtt dolgoznia, – kifejezetten sérelmesek ezek az alperes által közzétett tartalmak. Kiemelte, hogy a sajtó-helyreigazítás olyan sajátos személyiségvédelmi eszköz, amely közvetve egyéb érdekek védelmére is szolgál. Mindezekből az adódik, hogy téves bírói döntés született, mely alaptalanul az alperesi logikai érvelést fogadta el.

Az „együtt dolgozott ...sal” kitélt illetően kiemelte, hogy az I. rendű alperes való tényeket hamis színben tüntetett fel és tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezt a téves közlést csupán közömbös részletként értékelte, ami egyáltalán nem tekinthető annak. A cikkben ugyanis sehol nincs utalás a ... Zrt.-re, annak „leadje” pedig egyértelműen ...t említi és semmiféle titulust nem közöl a névhez, amiből egyértelmű, hogy mindenki a korábbi miniszterre gondol. Kiemelte továbbá, hogy a vonatkozó állásfoglalások értelmében az alpereseket terhelte az általuk közölt tényállítások valóságtartalmának a megfelelő igazolása, mely kötelezettségüknek a perben nem tettek eleget. Egyébként pedig magára a sajtó-helyreigazítási kérelemre sem reagáltak. Összességében sérelmezte, hogy a Fővárosi Törvényszék az ítéletében a PK 14. I. pontja alapján lényegtelen, közömbös részletnek minősítette az általa kifogásolt alperesi közléseket.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyására, valamint a felperesnek a másodfokú perköltségeikben történő marasztalására irányult. Ellenkérelmük indokaként megismételték az elsőfokú eljárásban előadott érdemi védekezésüket, azon túlmenően a „... embere” kitéltre előadták, hogy a választási ciklusokat az állampolgárok a mindenkori miniszterelnök személyéhez kötik, a cikkben leszűrt következtetés tehát nem alaptalan a részükről. Jelentőséget tulajdonítottak annak is, hogy a felperes korábban az ... Alapjának igazgatója volt, tehát egyértelműen közszereplőnek minősül, ezért a

7/2014. és a 13/2014. alkotmánybíróági határozatok alapján a cikkben megfogalmazott véleményt is el kell tűrnie, mint ahogy az is egyértelmű, hogy a felperes személye a baloldalhoz köthető, ezért nem tünteti fel a cikk hátrányos színben, amikor ... munkatársaként említi. E körben megjegyezték, hogy nem kétséges, hogy a cikkükben hivatkozott ... a ... Zrt. műszaki igazgatója volt.

A felperes fellebbezése részben alapos.

Mindenek előtt rögzíti az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a Polgári Perrendtartás, az 1952. évi III. törvény (későbbiekben Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett rendelkezése volt a „felperes neveüggyvéd” kitéttel kapcsolatos elsőfokú elutasító rendelkezés, mivel a felperes e vonatkozásban a másodfokú tárgyaláson a Pp. 241. §-a szerint visszavonta a fellebbezését.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a speciális perjogi rendelkezéseken, a Pp. 342-346. §-ain alapuló eljárásban a szükséges bizonyítást lefolytatta, az általa megállapított tényállás is helytálló, azonban az abból levont jogi következtetéssel, illetőleg döntésének indokolásával a másodfokú bíróság csak részben értett egyet.

Helyesen tájékoztatta az elsőfokú bíróság a 2015. július 2. napján kelt 2-II. számú végzésében a peres feleket arról, hogy a Pp. 3. § (3). bekezdése és a Pp. 164. § (1). bekezdése értelmében az alperesek terhére és érdekkörébe esik a kifogásolt közlemény valóságának megfelelő bizonyítása. A másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, miszerint a keresettel támadott sajtó-közlemény címe újságírói következtetésen nyugvó vélemény, míg a többi kifogásolt közlés tényállításként értékelhető.

A cikk címe vonatkozásában a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint összességében a peradatok okszerű, helyes mérlegelésével jutott az elsőfokú bíróság az ítéletében foglalt következtetésre, mely nem szorul megváltoztatásra arra is figyelemmel, hogy az „embere” szó egy tágabb értelmezési lehetőséget ad, szélesebb annak fogalmi meghatározása, mint például a „tanácsadó”, mely egy konkrétabb személyes kontaktust feltételező kapcsolatot jelent. A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy a felperes korábbi munkahelyeinek, tisztségeinek tényéből levont következtetés valóban nem volt okszerűtlen.

A fellebbezésben felhozottakra kiemeli az ítéletábra, hogy az irányadó bírói gyakorlat nem hagy kétséget afelől, hogy kritikát, véleményt, bírálatot, megfogalmazó sajtóközlemény sajtó-helyreigazítás alapjául akkor sem szolgálhat, ha az egyébként a személyiségi érdekek esetleges sérelmével jár. Ez utóbbiakra nézve a személyiségvédelem egyéb eszközei is rendelkezésre állnak az igényérvényesítéshez – pl. a becsület megsértésére alapított jogvédelem keretében – azonban sajtó-helyreigazítási perben ezek a sérelmek nem orvosolhatóak.

Alaposnak találta az ítéletábra a felperes fellebbezését a perbeli cikkben megjelentetett azon mondat vonatkozásában, miszerint a felperes „együtt dolgozott ...sal” mely alperesi közlés való tény hamis színben való feltüntetése. A felperesi kérelem e körben történő elutasításáról – a helyes fellebbezési érvelés szerint – alaptalanul határozott az elsőfokú bíróság. A peradatok alapján az alperesek által sem vitatott tény, hogy a felperes ... nevű személlyel a ... Zrt.-nél dolgozott együtt, aki nem azonos a volt miniszterrel.

Kétségtelen, hogy a per alapjául szolgáló sajtó-közlemény több ismert személy nevét tartalmazza, akik közül a ... néven szereplő személy az átlagolvasó számára a hazai közéletben – titulusának

említése nélkül – minden kétséget kizáróan a volt minisztert jelenti. Nem osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság indokolásában foglalt azon érvelést, hogy a felperesnek önmagában a ...sal történő munkatársi kapcsolatára való utalása a cikk egészéhez képest csupán elhanyagolható, közömbös részletként vehető figyelembe. Az elsőfokú bíróság mindezt arra alapította, hogy a felperes cikkben felsorolt további munkahelyei a felperes által sem vitatottan valósak voltak. Így ezen tévedést tartalmazó közlés csupán közömbös részlet volt a cikk egészéhez képest, mely nem ad alapot a helyreigazításra. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ... miniszter személyére történő utalással a felperes korábbi munkahelyeinek felsorolása kapcsán újabb, a politikai baloldalhoz kötődő személyt kívánt kiemelni a cikk, melyet helytelenül tett. Ezen megállapítással egyetértve a másodfokú bíróság szerint nem kétséges, hogy a felperes által kifogásolt „csúsztatás”, való tény hamis színben való feltüntetése a sajtóközlemény egészét tekintve nem elhanyagolható, mintegy „ráerősít” a cikk címében megfogalmazott véleményre, mely valótlansága okán a felperes személyén túl az olvasók objektív tájékoztatáshoz való jogát is sérti.

A kifejtettek alapján ez utóbbi mondatot érintően alapos a fellebbezés, ezáltal a felperes helyreigazítás közzétételére irányuló kérelme is, melyről a keresettel egyezően határozott a másodfokú bíróság.

Mindezek értelmében az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése részben eredményes volt, mely az elsőfokú ítéleti rendelkezés részbeni megváltoztatásával a peres felek elsőfokú pernyertességének és pervesztességének arányát is módosítja.

Ezért az elsőfokú eljárásban, az ügy tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán felmerült és az illetékekről szóló az 1990. évi XCIII. törvény (későbbiekben Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a 42. § (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott 36.000 forint eljárási illetéket is a Pp. 81 § (1) bekezdése szerint az alperesekre kedvezőbb 1/3-ad, 2/3-ad arányban köteles megfizetni a felperes és a II. rendű alperes.

Ugyanezek az indokok vezettek az elsőfokú döntésben foglalt, a felperes által fizetendő elsőfokú ügyvédi munkadíj összegének az Áfá-t is magában foglaló 12.700 forintba történő leszállítására is.

Az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték azonos arányú viseléséről ugyancsak a Pp. 81. § (1) bekezdése, a részleges pernyertesség szabályai alapján a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére figyelemmel határozott a másodfokú bíróság, tekintettel arra, hogy a fellebbezés fele részben vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Budapest, 2016. április 28.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k.
előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k.
bíró

A kiadmány hitelűl: